

Vergaderjaar 2025–2026

25 883

Arbeidsomstandigheden

26 643

Informatie- en communicatietechnologie (ICT)

Nr. 544

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 18 december 2025

Nieuwe vormen van kinderarbeid zijn kidfluencing en het meedoen van kinderen aan commerciële online content van gezinsvloggers en mom- en dadfluencers. Er zijn hierbij serieuze risico's voor het welzijn en de ontwikkeling van kinderen, vooral als kinderen als verdienmodel door bedrijven of ouders worden ingezet. Het belang van het kind kan dan uit het oog raken. De risico's die kinderen lopen zijn onder meer de privacy en het zelfbeeld. Dit door bijvoorbeeld het tonen van kwetsbare en angstige momenten van jonge kinderen en haatreacties. Verder kan prestatiedruk ontstaan, zoals wanneer kinderen naast deelname aan reguliere producties ook social media-uitingen moeten doen. Ook kunnen afbeeldingen van kinderen verspreid worden in pedofiele netwerken. Dit alles kan de mentale gezondheid van kinderen negatief beïnvloeden en leiden tot faalangst, stress en depressieve gevoelens¹. Deze risico's constateert ook de Arbeidsinspectie in haar «Signaal Kidfluencers» van 10 juni 2025². Volgens de Arbeidsinspectie maakt de huidige wet- en regelgeving voor artistiek werk effectief toezicht onvoldoende mogelijk.

Daarom wil ik komen tot effectieve wet- en regelgeving om kinderen te beschermen tegen de risico's van commerciële online-activiteiten. Dat doe ik door de Arbeidstijdenwet (hierna Atw) aan te passen, de boetes te verhogen, een normenkader voor mentale gezondheid te ontwikkelen en ouders beter voor te lichten. Deze aanpak maakt onderdeel uit van het bredere beleidskader van kinderrechten online onder coördinatie van mijn collega van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

In mijn brief van 21 mei 2025³ heb ik de hoofdlijnen van deze aanpak geschetst. In deze brief informeer ik u, zoals toegezegd, over de huidige stand van zaken.

¹ Kamerstukken 25 883 en 26 643, nr. 526

² Bijlage bij Kamerstuk 25 883, nr.539

³ Kamerstukken 25 883 en 26 643, nr. 526

Voor een werkbare aanpak heb ik met betrokkenen over hun ervaringen en inzichten gesproken. Ik ga eerst in op de inzichten die dit gesprek heeft opgeleverd. Daarna beschrijf ik de huidige wet- en regelgeving en vervolgens het voornemen om deze wet- en regelgeving aan te passen. Daarna benoem ik mijn afspraken met adverteerders en het normenkader voor mentale belastbaarheid van kinderen dat ik ga ontwikkelen. Ik geef mijn visie op een geblokkeerde rekening voor de verdiensten van kinderen en sluit af met de bredere aanpak, waaronder mijn inzet op voorlichting.

1. Gesprek met enkele ouders over kinderen en vloggen

Dit najaar heb ik gesproken met enkele ouders die zelf vloggen en daarbij hun kinderen laten participeren. Doel was om meer te weten te komen over afwegingen van ouders bij het betrekken van kinderen in (gezins)vlogs en sociale media content. Dit gesprek samen met schriftelijke reacties van andere ouders, zal worden gebruikt in de voorlichting om ouders te helpen betere keuzes te maken om hun kind wel/niet in beeld te brengen. Ook maakt het duidelijk welke prestatiedruk ouders en hun kinderen kunnen ervaren.

Er zijn ouders die gelet op de prestatiedruk die ze zelf en hun kinderen ervoeren aangaven daarvan ook geleerd te hebben. Zo gaven ouders aan geleerd te hebben in welke situaties kinderen kwetsbaar zijn en/of liever niet in beeld komen. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om heel persoonlijke gebeurtenissen. Dat voorkomt niet dat kinderen worden herkend en dat kinderen die in online content voorkomen ook negatieve comments kunnen krijgen. Deze ouders gaven ook aan dat de wet- en regelgeving niet het vloggen als kind of gezin onmogelijk moet maken.

Belangrijk punt dat ik meeneem in mijn aanpak is dat kleine en beginnende influencers beperkte kennis hebben over de zakelijke kant van influencers. Dat kan juist leiden tot prestatiedruk. Verder kunnen ouders meer oog hebben voor de belangen en ontwikkeling van hun kind. Dit kunnen ze beter borgen als ze hierover meer kennis hebben en waarop ze invloed kunnen uitoefenen. Dit benadrukt voor mij het belang van goede voorlichting. Daarnaast zijn goede afspraken van belang met voor de ouders belangrijke spelers, zoals adverteerders en (management) agencies. Op deze thema's ga ik later in de brief in.

2. Huidige wet- en regelgeving: de ontheffingsprocedure als vertrekpunt

In de Atw geldt in lijn met Europese regelgeving een verbod op kinderarbeid voor kinderen tot 13 jaar. Een uitzondering op dit verbod is artistiek werk, waaronder (het verlenen van medewerking aan) audiovisuele opnamen. Daarvoor is een ontheffing door de Arbeidsinspectie nodig. Ook voor uitvoeringen door kinderen tot 13 jaar op het internet is deze ontheffing nodig door de Arbeidsinspectie. Dit staat in de toelichting op de beleidsregel inzake ontheffing verbod kinderarbeid (BOVK). In de periode tussen 1 mei 2024 en 1 mei 2025 zijn er **1313 aanvragen ingediend van het type ontheffing kunstkinderen. Voor 1288 van deze aanvragen heeft de Arbeidsinspectie een ontheffing verleend.** Dat betreft naar schatting 8300 kinderen. Slechts bij **10 verleende aanvragen ging het om influencing/vloggen.** Dit laat zien dat er nog weinig ontheffingsaanvragen worden gedaan voor dit type kinderarbeid.

De Arbeidsinspectie stelt in het «Signaal kidfluencers» dat onbekend is hoeveel kinderen in Nederland zelf vloggen of actief zijn in gezinsvlogs of via mom- en dadfluencers en waarbij het om een commercieel belang

gaat. Het aantal kinderen waarvoor een ontheffing nodig is, is dus niet bekend. Panteia/VHP komt tot een schatting van 3000 tot 4000 kinderen in Nederland die regelmatig zichtbaar zijn in commerciële online content. Daarvan zijn volgens Panteia/VHP 339 kinderen in accounts met aanzienlijke commerciële impact.

De Arbeidsinspectie heeft in haar «Signaal kidfluencers» ook aangegeven tegen welke knelpunten ze in de huidige wet- en regelgeving aanloopt bij het toezicht op commerciële activiteiten met en door kinderen op online platforms.

De conclusie is dat effectief toezicht allereerst bemoeilijkt wordt door het ontbreken van de in de wet voorgeschreven formele werkgever die de ontheffing moet aanvragen. Ook loopt de Arbeidsinspectie aan tegen de onduidelijkheid wanneer het vloggen met en door kinderen commercieel wordt en geen hobby meer is. Daarnaast verwacht de Arbeidsinspectie dat de huidige boetebedragen in verhouding tot de (mogelijke)verdiensten weinig effect hebben.

Ik deel de conclusie van de Arbeidsinspectie dat aanpassing van wet- en regelgeving en effectievere boetes nodig zijn om te komen tot effectieve handhaving en daarmee betere bescherming van deze kwetsbare doelgroep.

3. Nieuwe wet- en regelgeving op maat

3.1 Arbeidstijdenwet

Het kabinet werkt aan een wetsvoorstel tot wijziging van de Atw. Met die wijziging wil het kabinet het toezicht op commerciële online-activiteiten door en met kinderen verbeteren. Hieronder wordt kort de kern van het wetsvoorstel belicht en de belangrijkste elementen.

Met de wetswijziging brengt het kabinet deze online-activiteiten onder de noemer van artistiek werk. Naast een (formele) werkgever zal in de toekomst ook een ouder/voogd als verantwoordelijk persoon een ontheffing kunnen aanvragen voor een kind tot 13 jaar⁴. Daartoe zal naast arbeid door een kind in het kader van een arbeidsovereenkomst ook andere arbeid door een kind in de commerciële sfeer worden genormeerd⁵. De ouder/voogd die het kind die arbeid laat verrichten wordt toegevoegd aan de categorie verantwoordelijke personen. Daardoor kunnen zij ook op naleving van de wet worden aangesproken.

De Atw bepaalt al dat de verantwoordelijk persoon met een ontheffing moet zorgen dat de veiligheid van het kind niet in gevaar komt. Ook mag geen arbeid worden verricht die een nadelige invloed kan uitoefenen op de lichamelijke of geestelijke ontwikkeling van dat kind. Hiermee ligt de verantwoordelijkheid dus al bij de ouders/voogd om ervoor te zorgen dat het kind geen negatieve effecten van influencing ervaart.

⁴ Voor 13 tot 15-jarigen geldt in lijn met de regels voor artistiek werk geen verplichting om een ontheffing aan te vragen. Wel zijn er voor deze kinderen arbeids- en rusttijden opgenomen in de Nadere regeling kinderarbeid (NRK) waar de werkgever zich nu aan moet houden. Hier wordt in beginsel bij aangesloten in de nieuwe wet- en regelgeving. Waarbij ook gelet wordt op wat handhaafbaar is voor deze groep kinderen. Zij kunnen ook samen met kinderen tot 13 jaar voorkomen in gezinsvlogs bijvoorbeeld.

⁵ Bezien wordt nog hoe om te gaan met kidfluencers die zzp'er zijn. Deze vallen nu nog niet onder de Atw.

De bestaande wet- en regelgeving regelt al de maximale arbeidstijd per etmaal. Degene die de ontheffing aanvraagt en verkrijgt is verantwoordelijk voor de gezondheid, veiligheid en de arbeids- en rusttijden van het kind. Als niet aan de voorwaarden voldaan wordt kan degene die de ontheffing heeft aangevraagd een boete krijgen.

Daarnaast komt in de Atw een definitie van de online-activiteiten waarvoor de ouder/voogd ontheffing moet aanvragen. Daarbij sluit het kabinet waar mogelijk aan bij de wetgeving in Frankrijk. Een ontheffing zal nodig zijn als het kind tot 13 jaar de producent is. Dit gaat dus bijvoorbeeld om kinderen die zelf vloggen. Ook is ontheffing nodig als het kind herkenbaar in beeld komt in vlogs die ouder(s) maken. Daarbij gaat het vooral om gezinsvlogs en online content van mom- en dadfluencers. Het kan net als bij artistiek werk zo zijn dat een kind slechts kort in beeld komt (bijvoorbeeld een paar minuten). In alle gevallen gaat het om filmpjes die gemaakt worden met een commercieel karakter op een online platform.

Voor de toetsing of sprake is van een commercieel karakter wordt de eerste tijd uitgegaan van minimaal 50.000 abonnees/volgers op bijvoorbeeld YouTube, Instagram en/of Tiktok⁶ per account. In deze situatie kunnen de vloggers dusdanige inkomsten genereren, ook via adverteerders, dat sprake is van een winstoogmerk.⁷

3.2 Lagere regelgeving

De wijziging van de Atw vormt de basis voor de wijzigingen van de lagere regelgeving.

De ontheffing voor kinderen tot 13 jaar voor onder meer audiovisuele optredens is geregeld in de beleidsregel inzake ontheffing verbod kinderarbeid (BOVK).

Ik herzie deze beleidsregel om te voorzien in de nieuwe ontheffingsprocedure, net als in de Atw. In de beleidsregel komt de omschrijving van influencing door en met kinderen met een commercieel karakter en de vereiste aanvraag voor de ontheffing door de verantwoordelijk persoon volgens de Atw.

Voor de werk- en rusttijden van kinderen sluit het kabinet in beginsel aan bij het wettelijk voorgeschreven aantal dagen werk per leeftijdsjaar. Dat is 6 dagen bij kinderen van 0–6 jaar en 24 dagen per leeftijdsjaar bij kinderen van 7–12 jaar.

Het kabinet beziet of nadere regels over aantal uren werk en rusttijden nodig zijn, ook in relatie tot de handhaving. Kinderen moeten voldoende tijd hebben voor school en huiswerk en sociale activiteiten als sport en buitenspelen. Een belangrijke vraag is in hoeverre rekening te houden valt met de tijd die het maken van online content kost. Dit is niet altijd in het eindresultaat te zien.

⁶ En mogelijke andere apps of applicaties waar kinderen in beeld komen en er geld mee verdienen. Nieuwe ontwikkelingen worden in de gaten gehouden.

⁷ Voor het actief toezicht van het Commissariaat voor de Media voor reclame-uitingen gaat het om 100.000 of meer volgers op de social media platforms. Voor deze ontheffing is gekozen voor minimaal 50.000 abonnees/volgers omdat er dan meer kinderen onder vallen die risico lopen. Er zijn gezinsvlogger en mom-en dadfluencers die met tussen de 50.000 en 100.000 abonnees/volgers een commerciële impact hebben.

Zo kost repeteren of overdoen van een video ook de nodige tijd. Het kabinet komt er bij de nadere regelgeving op terug of en zo ja hoe dit (deels) kan worden meegenomen.⁸

3.3. Boetes

De boetes voor de ouders/voogd bij het ontbreken van een ontheffing staan nu niet in verhouding tot de verdiensten. Dit constateert de Arbeidsinspectie ook.

Het kabinet herzielt daarom de beleidsregel boeteoplegging Arbeidstijdenwet en Arbeidstijdenbesluit 2013. De matiging tot 25% vervalt voor influencing door en met kinderen met een commercieel karakter⁹. Om maximaal effect te bereiken ga ik de boetes zowel indexeren als verhogen

Met deze inzet van het kabinet op wet- en regelgeving, waaronder ook arbeidstijden en de hogere boetes wordt het verdienmodel van ouders en bedrijven aangepakt.

4. Afspraken adverteerders

Naast deze wet- en regelgeving wil ik afspraken maken met adverteerders die reclame maken op social media platforms met daarin kinderen.

Ik ben hierover in gesprek met de vereniging voor data en marketing (DDMA). Momenteel bezie ik de mogelijkheden om aan te sluiten bij de bestaande reclamecode Social Media en Influencer Marketing. Ik bekijk ook of er daarnaast een aparte code en/of een convenant met adverteerders moet komen. Uiteraard betrek ik hierbij relevante partijen als de Stichting Reclame Code (SRC).

Inzet is het beperken van het maken van reclame door kidfluencers of kinderen in gezinsvlogs en mom- en dadfluencers. Daardoor wordt tegengegaan dat kinderen een verdienmodel voor ouders en adverteerders worden.

Als zelfregulering niet voldoende effectief blijkt om kinderen te beschermen, zal ik andere opties bekijken, waaronder wet- en regelgeving.

5. Normenkader emotionele belastbaarheid

Bij de nieuwe wet- en regelgeving staat de gezondheid, het welzijn en de ontwikkeling van kinderen centraal. De emotionele belastbaarheid en mentale gezondheid zijn hierbij dan ook een belangrijke factor. Dit stellen ook de Arbeidsinspectie en verschillende experts in onder meer het onderzoek van Panteia/VHP en in het programma BOOS. Daarom zet ik in op een normenkader voor sociale media-activiteiten. Dit heb ik ook in mijn reactie van 11 september 2025 op het «Signaal kidfluencers» van de Arbeidsinspectie aangegeven. In dit normenkader neem ik de mentale gezondheid als weegfactor mee. Ik vraag een externe onderzoekspartij om

⁸ Bij het huidige risicogericht toezicht van de Arbeidsinspectie naar aanleiding van een ontheffing tot 13 jaar of voor 13–15-jarigen, kan geen controle plaatsvinden achter de voordeur. Een mogelijkheid is uitgaan van de opgave van de ouders/voogd omtrent het aantal uren dat het kost om vlogs te maken. Een andere mogelijkheid is uitgaan van een fictief aantal uur voorbereidingstijd voor het maken van online content.

⁹ In een voorkomend geval waarbij de Arbeidsinspectie een familievlogger wel een boete kon opleggen voor het niet vragen van een ontheffing, kon ondanks dat er op het moment van onderzoek honderden van dit soort video's online stonden, maar één boete van 750 euro voor 1 video opgelegd worden.

met voorstellen voor de vormgeving van zo'n normenkader te komen. Naar verwachting wordt dit onderzoek begin 2026 uitgezet en in het eerste kwartaal 2026 afgerond. Ik vertaal dit onderzoek vervolgens naar normen in regelgeving die de Arbeidsinspectie helpen bij het toetsen van ontheffingsvragen. Ook geven deze normen ouders richting bij de afwegingen over vloggen door of met kinderen.

6. Geblokkeerde rekening verdiensten kinderen

Frankrijk en de Amerikaanse staten Californië en Illinois stellen dat kinderen zelf ook (een deel) van de online verdiensten van henzelf of het gezin moeten krijgen. Dit wordt in een apart fonds of geblokkeerde rekening gezet waar het kind als het meerderjarig is toegang toe heeft. Dat kinderen (een deel van) de verdiensten van de commerciële online-activiteiten krijgen vind ik positief.

Een geblokkeerde rekening gaat verder dan de bestaande kinderrekeningen. Het invoeren daarvan is in Nederland lastig. Dit vraagt onder meer overleg en medewerking van de banken. Daarnaast moet er een regel voor de toerekening van de inkomsten van het kind worden vastgesteld. Dat is bij gezinsvlogs complex. Ook vergt dit een check bij de aanvraag voor de ontheffing door de ouders/voogd bij de Arbeidsinspectie. Dit vraagt extra wetgevings- en handhavingscapaciteit die niet voorhanden is. Dit maakt dat ik nu prioriteit geef aan de wet- en regelgeving op de Atw.

7. Bredere aanpak

Zoals ik ook in mijn brief van 21 mei 2025 heb onderkend, is een bredere aanpak nodig dan alleen het voorkomen van kinderarbeid. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties coördineert deze aanpak en werkt samen met onder andere mijn ministerie en de ministeries van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en Volksgezondheid en Sport.

Het gaat over de rechten van kinderen online. Daarbij spelen belangrijke thema's als welzijn en mediawijsheid, smartphonegebruik, opvoeding, privacy en het recht op vergetelheid.

Ouders zijn in eerste instantie verantwoordelijk om te zorgen dat kinderen gezond online opgroeien. De overheid heeft wel een (mede)verantwoordelijkheid om kinderen online te beschermen. Het kabinet zet zich er dan ook voor in om kinderen in de digitale wereld beter te beschermen.

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voert in dit kader ook gesprekken met sociale media platforms over de bescherming van kinderen. Daarbij neemt hij ook het perspectief van kidfluencers mee.

Als onderdeel van de bredere aanpak loopt er een meerjarige publiekscampagne onder coördinatie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties onder meer via de website [jouwkindonline.nl](https://www.jouwkindonline.nl) van Netwerk Mediawijsheid. Die site informeert over facetten van media-opvoeding van kinderen. Ik wil ouders informeren over de risico's van sociale media-activiteiten door en met kinderen. Daarvoor zoek ik aansluiting bij de meerjarige publiekscampagne. Ik ontwikkel daartoe een Informatiekaart voor ouders om de afweging te maken om kinderen wel of niet in beeld te brengen. Dit gelet op de risico's die dit met zich meebrengt. Deze Informatiekaart zal in samenspraak met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties op [Jouwkindonline.nl](https://www.jouwkindonline.nl) komen.

Aansluitend daarop ontwikkel ik een campagne voor ouders over vloggen met en door kinderen en wat dit betekent. Deze campagne loopt in 2026 via kanalen die aansluiten bij de doelgroep ouders.

Tot slot

In mijn brief van 21 mei 2025 heb ik de hoofdlijnen geschetst van mijn aanpak. Met deze brief heb ik deze aanpak nader ingevuld. De komende tijd richt ik me op de wijziging van de Atw en de lagere regelgeving zoals hierboven uiteengezet. Ik streef ernaar de wijziging van de Atw in de zomer van 2026 in internetconsultatie te brengen en vervolgens in het vierde kwartaal van 2026 voor advies aan de Raad van State. Vervolgens wordt de lagere regelgeving uitgewerkt.

In mijn gesprek met enkele ouders die vloggen, benadrukten zij het belang van goede voorlichting ter bescherming van deze kwetsbare kinderen. Ik streef ernaar de voorlichting aan ouders over de risico's van het vloggen door en met kinderen volgend jaar te lanceren. Hiermee wil ik ouders praktische handvatten geven hoe ze hun kinderen beter kunnen beschermen. Daarnaast kunnen ze daarmee zelf beter overwogen keuzen maken bij het plaatsen van online content. Uiteindelijk begint de bescherming van kinderen in vlogs bij de ouders. Het mag niet zo zijn dat het verdienmodel van ouders ten koste gaat van het welzijn van kinderen.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J.N.J. Nobel